

Vergaderjaar 2012–2013

33 640 X

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2013
(wijziging samenhangende met de
Voorjaarsnota)**

Nr. 3

**VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN
ANTWOORDEN**

Vastgesteld 25 juni 2013

De vaste commissie voor Defensie, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet heeft de eer als volgt verslag uit te brengen. Onder het voorbehoud dat de hierin gestelde vragen en gemaakte opmerkingen voldoende zullen zijn beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van het voorstel van wet genoegzaam voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

De adjunct-griffier van de commissie,
Dekker

1

Kunt u een actueel overzicht geven van het verkochte/afgestoten materieel in 2012 en het materieel dat nog verkocht/afgestoten moet worden?

Hieronder volgt een overzicht van het verkochte materieel in 2012:

Type materieel	(Land van) Bestemming
Onderdelen voor de Lynx-helikopter	Verenigd Koninkrijk (Air & Ground Aviation Ltd), Denemarken, Duitsland, Zuid-Korea
Onderdelen en munitie voor de F-16 (amendement)	Jordanië
Starfighter (gedemilitariseerd)	Museum Canada
Unmanned Aerial Vehicle Aladin in onderdelen	Duitsland (OEM, EMT Ingenieurgesellschaft)
Navigatieapparatuur	Verenigde Staten van Amerika (Blue Aerospace)
Onderdelen voor fregatten	Chili
Onderdelen voor vrachtwagen en voor de YPR	Chili
Onderdelen voor de Leopard-tank	Duitsland, Canada
Onderdelen voor de Patria (amendement)	Estland
120 mm tankmunitie	Griekenland
Munitie ten behoeve van testen	Duitsland (Krauss-Maffei Wegmann)
Vrachtwagens (diverse types), shelters, aanhangwagens en waterwagens	Estland, Rwanda (National Police), Uruguay, Litouwen
Diverse verkopen in Afghanistan	Verenigd Koninkrijk, Canada, Finland
Testapparaat	Duitsland (PRT Service GmbH)
Werkstation (testapparaat) voor de Leopard-tank	Zwitserland (RUAG Defence Land Systems)
Gevechtslaarzen en scherfwerende vesten	Botswana

In 2013 zijn inmiddels verkoopcontracten afgesloten met Jordanië voor de Cheetah's en met Krauss Maffei Wegmann voor enkele tanks. De Zuiderkruis wordt bij gebrek aan een koper verschroot.

Een overzicht van het defensiematerieel dat beschikbaar is voor verkoop treft u aan in het Materieelprojectenoverzicht 2012 (Kamerstuk 27 830, nr. 105). Het betreft momenteel nog:

Type materieel

Agusta Bell 412-reddingshelikopter
Bevoorradingschip Zr.Ms. Amsterdam
Cougar-helikopters
F-16 vliegtuigen
Command Launch Units van de Fennek
Fokker 50 vliegtuigen
Leopard-2 gevechtstanks
Lynx-helikopters (in onderdelen)
Mijnenjagers van de Alkmaarklasse
Pantserhouwitser 2000
Pantserupscommandovoertuig M-577
Pantserupsvoertuig YPR (diverse types)

2

Kunt u een overzicht geven van de projecten die gefinancierd zijn uit het CODEMO-fonds in 2012 en of er al geld is teruggestort in het fonds?

De financiering van het merendeel van de projecten is verspreid over verschillende jaren. In 2012 zijn negen nieuwe voorstellen goedgekeurd door de CODEMO. Het betreft de projecten Pharos Ratio, IP Payload

Encryptor, Luchtondersteund landingsvaartuig, Simulator Pantserhouwitser/M777, Kunststof Munitie Schakels, 3kw Generator prototype, Ballistische veiligheid vanuit kunststof en HecTOS. Daarnaast zijn in 2012 twee projecten voltooid, te weten de Mortiersimulator en AVISA. Naar verwachting zullen deze projecten in het eerste kwartaal van 2014 resulteren in de eerste verkopen, waarna royalty's aan het fonds worden afgedragen.

3

Welke gevolgen heeft de vertraging in het personele reorganisatietraject voor de personele kosten op de begroting?

9

Welke gevolgen heeft de vertraging in het personele reorganisatietraject voor de personele kosten op de begroting, naast de kasschuif van 40 mln. euro ten behoeve van het Sociaal Beleidskader (SBK)?

10

Klopt het dat er in verband met de vertragingen in de reorganisatie alleen maar kosten worden doorgeschoven en dat de uitgaven dus niet stijgen?

11

Is er sprake van extra uitgaven in verband met de vertraagde reorganisatie, of is er alleen sprake van een verschuiving in de tijd?

Zoals gemeld in onder andere de brief van 12 april 2013 over de consequenties van de vertraging van de reorganisaties voor de begroting (Kamerstuk 32 733, nr. 124), raamt Defensie de financiële gevolgen van de vertraging van de reorganisatie op € 9,5 miljoen per maand. De werkelijke kosten zullen duidelijk worden als de reorganisatie is uitgevoerd. Voor 2013 zijn er netto nauwelijks financiële gevolgen. Dit is een gevolg van het feit dat de hogere uitgaven voor formatie, in verband met de vertraging van de reorganisatie, worden gecompenseerd door de lagere uitgaven op het SBK. In 2014 is dit anders. Daar leidt de vertraging van de reorganisatie tot een verwacht tekort op de SBK-budgetten van ongeveer € 40 miljoen. Inmiddels is na overleg met het ministerie van Financiën én zoals gemeld op 13 juni jl. tijdens het algemeen overleg over de aanbevelingen van de Commissie-De Veer, voorzien in dekking van deze € 40 miljoen door het toepassen van een kasschuif vanuit 2013 naar 2014.

Overigens worden de resulterende personele exploitatiekosten door meer factoren beïnvloed dan de vertraging in de reorganisaties. Indien de in- of uitstroom van personeel afwijkt van de planning, is dat ook van invloed op geraamde extra kosten. Als het reorganisatietraject afwijkt van de ramingen voor de kasschuif, zullen deze verschillen in het reguliere begrotingsproces worden meegenomen.

4

Welk deel van de structurele bezuiniging van 635 mln. euro uit de beleidsbrief van april 2011¹ is bij de stand van de begroting 2013 gerealiseerd?

Bij de begroting 2013 is € 529 miljoen van de taakstelling van € 635 miljoen uit de beleidsbrief van 8 april 2011 gerealiseerd.

---

¹ Kamerstuk 32 733, nr. 1.

5

Welke afspraken zijn er met het ministerie van Financiën gemaakt op basis waarvan nu bij de Voorjaarsnota meer dan de maximale eindejaarsmarge van 1% aan de begroting 2013 voor Defensie is toegevoegd?

Defensie heeft een aparte afspraak met het ministerie van Financiën op het gebied van de eindejaarsmarge, die afwijkt van de 1 procent systematiek. Voor de begroting 2012 is met het ministerie van Financiën een maximale nominale eindejaarsmarge afgesproken van € 136,1 miljoen. De toevoeging aan de defensiebegroting 2013 blijft binnen dit maximum.

6

Kunt u toelichten waaruit de geraamde post ontvangsten op de begroting 2013 bestaat nu met de supplettoire begroting verkoopopbrengsten naar latere jaren worden verschoven?

Naast de resterende verkoopopbrengsten bestaat de geraamde post ontvangsten op de begroting 2013 uit een aantal kleinere posten zoals medegebruik van vliegbases, het resultaat van IVENT uit 2012 en vergoedingen van Univé voor ziektekosten.

7

Kunt u toelichten waarom de extra ontvangsten van de afroming van de winsten van batenlastendienst IVENT nu pas bekend worden?

8

Waar komen de extra winsten van de batenlastendienst IVENT vandaan?

De extra ontvangsten worden veroorzaakt door het resultaat van IVENT in 2012. Hierdoor stijgt het eigen vermogen van IVENT boven het toegestane maximum. Het resultaat van IVENT is vastgesteld in het jaarverslag over 2012.

9

Welke gevolgen heeft de vertraging in het personele reorganisatietraject voor de personele kosten op de begroting, naast de kasschuif van 40 mln. euro ten behoeve van het Sociaal Beleidskader (SBK)?

10

Klopt het dat er in verband met de vertragingen in de reorganisatie alleen maar kosten worden doorgeschoven en dat de uitgaven dus niet stijgen?

11

Is er sprake van extra uitgaven in verband met de vertraagde reorganisatie, of is er alleen sprake van een verschuiving in de tijd?

Zie het antwoord op vraag 3.

12

Wordt er rekening gehouden met kosten in 2013 die nog niet zijn verwerkt in deze begrotingswet, in verband met de uitkomst van de afspraken over de WUL (Wet Uniformering Loonbegrip) problematiek?

Nee, de geraamde kosten in 2013 in verband met de afspraken over de WUL-problematiek zijn volledig verwerkt in de eerste supplettoire begroting.

13

Welk deel van de toevoeging aan de uitgavenzijde van 11,5 mln. euro is te beschouwen als dekking voor structurele maatregelen en beleid?

De toevoeging van € 11,5 miljoen aan de uitgavenzijde van de begroting betreft incidentele mutaties, zoals de eindejaarsmarge en de kasschuif, en de structurele toevoeging voor de ontwikkeling van de sociale lasten. Er is voor 2013 geen budget toegevoegd als dekking voor structurele maatregelen en beleid.

14

Hoe is de hogere kostenpost voor energie en water te verklaren?

Voor energie en water is sprake van een structureel budgettekort. Dit tekort is voor 2013 gerepareerd. Het structurele aspect wordt meegenomen in de begrotingsvoorbereiding voor de ontwerpbegroting 2014

15

Kunt u toelichten waarom er zowel in 2011, 2012 als in 2013 sprake is van een toevoeging aan de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) bij de Voorjaarsnota (in 2011 56,3 mln. euro, in 2012 27,1 mln. euro en in 2013 35,7 mln. euro)?

De toevoegingen aan HGIS bij de Voorjaarsnota zijn het gevolg van overlopende verplichtingen vanuit het vorige jaar. Deze toevoegingen zijn door middel van een eindejaarsmarge toegekend. Voor 2013 zijn de toevoegingen vooral noodzakelijk om de verplichtingen voor de Patriotmissie in Turkije te accommoderen. De toevoegingen in 2012 zijn onder meer het gevolg van een herfasering van het budget voor de *redeployment* uit Afghanistan (vanwege een vertraging van het herstel van teruggekeerd materieel) en van een herfasering van het budget van de Geïntegreerde Politietrainingsmissie (vanwege de vertraagde oplevering van de permanente infrastructuur in Kunduz). In 2011 is de eindejaarsmarge mede toegekend om de Geïntegreerde Politietrainingsmissie in Afghanistan te accommoderen.

16

Kunt u toelichten wat wordt bedoeld met «spiegelen en herallocatie budgetten»?

Met spiegelen wordt bedoeld de wijze waarop over- of overschrijdingen in enig jaar doorwerken naar het jaar erop. Zo wordt een overschrijding op een artikel voor hetzelfde bedrag gekort op het budget van dat artikel van het jaar erop.

Met herallocatie wordt bedoeld de wijze waarop de onderrealisatie uit 2012 in 2013 wordt toegewezen.

17

Hoeveel medewerkers van Defensie maken gebruik van de vakliteratuur waarvoor 1,2 mln. euro wordt overgeheveld naar het ministerie van Financiën?

De vakliteratuur die beschikbaar wordt gesteld op het Rijksportaal is toegankelijk voor alle medewerkers die toegang hebben tot de digitale werkomgeving van Defensie. In het recente verleden nam het ministerie van Defensie deze uitgaven voor eigen rekening. Nu wordt dit centraal gefinancierd vanuit het ministerie van Financiën.

18

Kunt u toelichten welke investeringen (95 mln. euro) worden uitgesteld als gevolg van het toepassen van de kasschuif? Wat zijn de gevolgen van het uitstellen van deze investeringen?

19

Ten koste van welke geplande investeringen in 2013 wordt de kasschuif van de 95 mln. euro, die begroot was voor investeringen, mogelijk gemaakt?

20

Kunt u toelichten welke investeringen (95 mln. euro) worden uitgesteld als gevolg van het toepassen van de kasschuif voor het SBK?

De kasschuif van € 95 miljoen komt vanuit nog niet uitgedeelde exploitatiebudgetten op artikel 12 nominaal en onvoorzien (€ 76 miljoen) en door neerwaartse bijstelling van gereedstellingsbudgetten bij de DMO (€ 19 miljoen). Het is niet nodig hiervoor investeringen uit te stellen.

21

Wat zijn de verwachtingen voor volgende jaren rondom het aantal Vessel Protection Detachments (VPD) inzetten en hoe wordt daar in de begroting rekening mee gehouden?

Het aantal van 175 VPD's per jaar strookt met het geschatte aantal transporten dat jaarlijks behoefte heeft aan bescherming in het risicogebied nabij Somalië. Vooralsnog blijft dit aantal het uitgangspunt vormen voor de planning van de jaarlijkse VPD-inzet. Het is mogelijk dat het aantal van 175 zal worden bijgesteld. Het aantal aanvragen voor een VPD in 2013 blijft immers achter. Het aantal van 175 bij de eerste suppletoire begroting 2013 is daarom incidenteel verlaagd naar 75 inzetten per jaar.

22

Hoe verhoudt de verlaging van het budget voor VPD-inzetten van 11 mln. euro (175 inzetten) naar 4 mln. euro (75 inzetten) zich tot uw toezegging dat eind 2013 175 VPD-inzetten mogelijk zouden zijn?

Defensie is vanaf eind 2013 in staat om jaarlijks 175 VPD's in te zetten. Dit aantal strookt met het geschatte aantal transporten dat jaarlijks behoefte heeft aan bescherming in het risicogebied nabij Somalië. In de eerste helft van 2013 bleek het aantal aanvragen voor een VPD achter te lopen. Daarom is het aantal van 175 bij de eerste suppletoire begroting 2013 incidenteel verlaagd naar 75 inzetten. Er worden dus geen VPD-aanvragen om budgettaire redenen afgewezen. Indien nodig zal in het reguliere begrotingsproces budget worden geheralloceerd.

23

Hoe anticipeert u op de afnemende mogelijkheden op de (on)roerend goed markt?

Bij keuzes over het afstoten van vastgoed is de eenmalige verkoopopbrengst een factor in de *business case* en dus deel van de afweging. Van groter belang is de structurele (exploitatie)besparing die met concentratie van eenheden en afstoting van vastgoed kan worden behaald. Het Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf maakt bij afstoting van vastgoed een taxatie, waarbij de marktsituatie de opbrengstraming mede bepaalt. Overigens krijgt binnen het Rijk het hergebruik van rijksvastgoed in eigendom momenteel prioriteit ten opzichte van huur en koop.

Anticiperen op de verkoopmarkt is bij roerende goederen, zoals materieel, niet aan de orde. Via allerlei wegen, zoals via ambassades, beurzen en internationale contacten wordt getracht materieel te verkopen. De verkoopmarkt voor militair materieel is momenteel echter slecht en meer landen zijn bezig hun materieel af te stoten. Het aanbod is groter dan de vraag; dit drukt de prijs. Met het oog op de dalende defensiebudgetten is er weliswaar ruimte voor de overname van bruikbaar materieel maar zijn landen niet altijd bereid de gewenste prijs te betalen. Ook de toets aan de wapenexportcriteria kan leiden tot een negatieve uitkomst.

24

Gaat het Commando DienstenCentra (CDC)/Paresto duurzame inkoop toepassen van de thee en koffie consumptie?

De verstrekking van koffie en thee gebeurt op twee manieren. De eerste betreft de warme dranken automaten, waarbij gebruik wordt gemaakt van ingrediënten die zijn voorzien van een duurzaamheidskenmerk. De tweede manier betreft productie door de cateraar. De ingrediënten in deze lijn zijn nog niet voorzien van een duurzaamheidskenmerk. Defensie en de leverancier bezien momenteel welke duurzame alternatieven voor deze productielijn voorhanden zijn.

25

Kunt u een integraal overzicht geven van de overhevelingen in verband met de koffie en thee consumptie die op verschillende plekken in de begrotingswet leiden tot verschuivingen van miljoenen euro's? Is er sprake van een consistente en doelmatige voorziening in de koffieconsumptie?

In de begroting 2013 is de jaarlijkse bijdrage aan Paresto centraal belegd bij het Commando DienstenCentra (CDC). Dit is gedaan om te voorkomen dat verschillende organisatieonderdelen dezelfde goederen of diensten moeten beheren en inkopen. Per assortiment is vastgesteld welk organisatiedeel belast is met een bepaald assortiment. De budgetten voor koffie- en theevoorziening zijn met de eerste suppletioire begroting centraal belegd bij het CDC. Door deze centrale belegging van budgetten wordt gestreefd naar een versterking van de consistente en doelmatige koffie- en theevoorziening.

Deze wijziging veroorzaakt de volgende verschuivingen:

Van	Naar	Bedrag
CLSK	CDC	€ 579.000
CLAS	CDC	€ 1.400.000
CZSK	CDC	€ 700.000
DMO	CDC	€ 325.000

26

Hoeveel procent van de kosten voor overheveling tussen departementen (op de taakuitvoering van de Koninklijke Marechaussee (KMar)) zijn personeelsuitgaven?

Van de overheveling tussen departementen die samenhangt met de taakuitvoering van de KMar heeft 70 procent betrekking op personeelsuitgaven.

27

Hoeveel bedragen de mutaties in de ontvangsten verkoopopbrengsten groot materieel en infrastructuur, uitgedrukt als

percentage van de oorspronkelijke ramingen voor 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018?

Onderstaand overzicht geeft de percentages weer van de mutaties in verkoopopbrengsten van groot materieel en infrastructuur ten opzichte van de oorspronkelijke raming in de begroting 2013:

Boekjaar	2013	2014	2015	2016	2017	2018
VERKOOPOPBRENGSTEN	-36%	-8%	-12%	-13%	-10%	5%

28

Welke gevolgen hebben de verlagingen in de geraamde ontvangsten voor verkoopopbrengsten groot materieel en infrastructuur, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018, voor de uitgavenruimte in de Defensiebegroting in deze jaren? Gaat de tegenvaller ten koste van de algemene middelen of de bestedingsruimte van Defensie?

De verlagingen in de geraamde ontvangsten voor verkoopopbrengsten werkt in elk van de jaren een-op-een door naar een lagere uitgavenruimte in dat jaar. De tegenvaller gaat ten koste van de bestedingsruimte van Defensie.

29

Welke materieelverkoop werd eerst verwacht, en gaat nu naar verwachting niet meer door gelet op de bijstellingen in de ontvangsten verkoopopbrengsten groot materieel voor 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018? Kunt u hiervan een overzicht geven?

De programmaontvangsten verkoopopbrengsten groot materieel, zoals in de begroting vermeld, bestaan uit (zekere) opbrengsten van termijnbedragen van reeds gesloten contracten en een voorzichtige raming van nog te verkopen materieel. Zoals blijkt uit het antwoord op vraag 1, zijn in 2012 geen omvangrijke verkoopcontracten voor groot materieel gesloten, waardoor een bijstelling van de raming noodzakelijk was.

Een overzicht van groot materieel dat nog niet is verkocht, is opgenomen in het Materieelprojectenoverzicht. Zodra hiervan iets wordt verkocht, wordt de Kamer daarover geïnformeerd in overeenstemming met de motie-Van den Doel c.s. (Kamerstuk 22 054, nr. 24 van 17 december 1996). Met uitzondering van de Zuiderkruis (wordt verschroot) is geen materieel uit de verkoop genomen.

30

Welke infrastructuurverkoop werd eerst verwacht, en gaat nu naar verwachting niet meer door gelet op de bijstellingen in de ontvangsten verkoopopbrengsten groot materieel voor 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018? Kunt u hiervan een overzicht geven?

Het is nog steeds de bedoeling dat al het af te stoten defensievastgoed wordt verkocht. In de Voorjaarsnota is verwerkt dat de meeste objecten uit het meerjarig afstotingsplan later, ook na 2018, zullen worden verkocht (herfasering). Het beeld is nu dat in 2013 alleen de Tapijnkazerne, het oefenterrein de Haar en de brigade Arnhem opbrengsten genereren. De verkoop van de overige objecten (met name de Prins Willem Alexanderka-

zerne, het officierscasino, MC Weesp, de Topografische dienst, de Marinekazerne Driehuis en de Jagersborgh Roermond), die volgens het meerjarig afstotingsplan in 2013 zouden worden verkocht, schuiven door naar 2014 en latere jaren.

31

Welke middelenafspraken gelden er tussen het ministerie van Financiën en het ministerie van Defensie voor de onder artikel 6 geraamde ontvangsten?

Voor verkoop van materieel en infrastructuur zijn verschillende specifieke middelenafspraken gemaakt met het ministerie van Financiën. Voor de onder artikel 6 geraamde ontvangsten geldt dat zij conservatief zijn geraamd en zij ten gunste komen van de defensiebegroting.

32

Welk deel van de vermindering van de 67,2 mln. euro aan investeringen is het gevolg van investeringen die in 2012 zijn gedaan? Kunt u een overzicht geven van deze investeringen?

De complete vermindering van € 67,2 miljoen in 2013 is het gevolg van investeringen die in 2012 zijn betaald. Deze vermindering betreft een saldo van hogere en lagere investeringen in 2012. Enerzijds betreft het de versimpeling van het project Boxer (€ 67 miljoen) en diverse kleine investeringsprojecten (€ 54 miljoen), waardoor er meer in 2012 is gerealiseerd. Anderzijds is de afwijking het gevolg van de vertraging in de aflevering van de projecten Infanterie Gevechtsvoertuig plus training (– € 14 miljoen), Vervanging genie- en doorbraaktank (– € 24 miljoen) en lagere uitgaven voor koersverschillen, IV-investeringen en Navo-investeringen (– € 16 miljoen).

33

Kunt u toelichten of de tegenvallende verkoopopbrengsten infrastructuur niet voorzien konden worden en hoe met de slechte verwachtingen wordt omgesprongen?

De marktconforme waardebeoordeling vormt het vertrekpunt bij het opstellen van de begroting. Bij de taxatie van de marktwaarde van een object worden allerlei aannames gehanteerd. Omstandigheden kunnen echter wijzigen waardoor die aannames niet meer in overeenstemming zijn met de actuele omstandigheden. Door het doorschuiven van de verkoopopbrengsten naar latere jaren wordt geanticipeerd op de huidige situatie en de verwachting op een genormaliseerde markt in de toekomst.

34

Wanneer denkt u de Leopard tanks wel te verkopen?

Door een aantal landen is belangstelling getoond voor de Leopard-tank. Vanwege commercieel vertrouwelijke overwegingen doet Defensie hierover in dit stadium nog geen mededelingen. Zodra principeovereenstemming is bereikt, zal de Kamer daarover worden geïnformeerd in overeenstemming met de motie-Van den Doel c.s.

35

Wat is de oorzaak van de 2% vermindering van personele uitgaven bij het CDC, ondanks de verhoogde uitgaven door de reparatie van de effecten van de WUL en het herstel van de ABP premie?

Het betreft hier een overheveling van de budgetten voor medisch specialisten en het verhuiscontract Defensie voor internationale verhuizingen. Deze worden met ingang van 2013 verantwoord onder de materiële uitgaven. De personele uitgaven zijn per saldo verlaagd als gevolg van deze technische mutatie. De materiële uitgaven zijn met eenzelfde bedrag verhoogd.

36

Is er, door de gevolgen van de WUL en de exploitatiebudgettekorten energie en water op te vangen met o.a. de eindejaarsmarge, sprake van het dekken van structurele tekorten met incidentele middelen?

37

Hoe bent u van plan de gevolgen van de WUL en de hogere exploitatiebudgetten energie en water in 2014 en verder te dekken?

De gevolgen van de WUL-compensatie en de exploitatietekorten energie en water worden in 2013 opgevangen met de eindejaarsmarge. Voor zover deze problematiek structureel is, wordt deze meegenomen in de begrotingsvoorbereiding voor de ontwerpbegroting 2014.

38

Wordt in de begroting van de komende jaren al rekening gehouden met de verwachte korting in 2016 op de begroting door de extra bezuiniging op het postennetwerk?

In het regeerakkoord is een extra bezuiniging op het postennetwerk afgesproken, waaraan Defensie pro rato bijdraagt. De korting wordt in 2014 en 2015 geheel en in 2016 voor de helft gedekt uit de HGIS-begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken. De korting drukt dus pas vanaf 2016 op de begroting van Defensie (HGIS-deel attachés). Door deze compensatie is er meer tijd om een goede invulling aan deze taakstelling te geven, waarbij het verlies aan formatieplaatsen wordt geminimaliseerd.

39

Kunt u een toelichting geven op de bijgestelde ontvangsten van de stichting ziektekostenverzekering krijgsmacht en de vordering op IVENT bij het CDC?

De meerontvangsten van de stichting ziektekostenverzekering krijgsmacht worden veroorzaakt door overloop van declaraties vanuit 2012 naar 2013 en door hogere declaraties vanwege hogere uitgaven die bij de ziektekostenverzekering kunnen worden gedeclareerd. Door de staf van het CDC werd in 2012 nog ondersteuning verleend aan de baten-lastendienst IVENT op het gebied van audits en personeel en organisatie. Deze personele kosten worden gevorderd op IVENT en geboekt op de ontvangsten. De vordering over 2012 is pas in 2013 door IVENT betaald en daarom is de ontvangst pas in 2013 geboekt.

40

Wat is het totaal aan kosten en verwachte kosten voor de ereschuld veteranen?

41

Welk deel van de schadeloosstelling voor veteranen zal nog in 2013 worden gerealiseerd?

42

Kunt u toelichten welk deel van de schadeloosstelling voor de veteranen in 2013 nog kan worden gerealiseerd?

Naar verwachting is het totaal aan kosten en verwachte kosten € 225 miljoen. Hiervan is in 2012 reeds € 169 miljoen uitbetaald. Van de resterende € 56 miljoen wordt naar verwachting circa € 55 miljoen in 2013 gerealiseerd.

43

Wat is de herkomst van de 36 mln. euro aan generalloceerd budget voor de schadeloosstelling veteranen?

Het generalloceerde budget voor de schadeloosstelling veteranen komt uit de eindejaarsmarge.

44

Wat zijn de oorzaken voor het hoger uitvallen van het aantal rechthebbenden op een schadeloosstelling veteranen?

45

Wat zijn de oorzaken dat het toe te kennen bedrag voor de schadeloosstelling veteranen hoger is dan vooraf was voorzien?

Achteraf blijkt dat de raming van het aantal invalide veteranen te laag was. Daarnaast heeft de verruiming van de definitie van arbeidsongeschiktheid geleid tot een hogere uitkering aan reeds onderkende gevallen.

46

Welk deel van de verhoging van het budget schadeloosstelling veteranen is het gevolg van de Ereschuldregeling?

47

Wat is de gemiddelde hoogte van een schadeloosstelling veteranen?

Het hele budget, ook de verhoging, is bestemd voor de Ereschuld uitkering en er is geen relatie met gerechtelijke uitspraken. Het gemiddelde netto bedrag ligt (per mei 2013) op € 55.000. Bij de raming is uitgegaan van een gemiddeld netto bedrag van € 50.000.

49

Wanneer kunt u uitsluitsel geven over de vraag welke meerjarige prijsbijstelling in de zomer ofwel wordt uitgedeeld aan Defensie, ofwel eveneens wordt ingehouden? Bent u bereid de Kamer hierover, zodra besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden, per afzonderlijke brief te informeren over de gevolgen voor Defensie?

Het besluit over de uitkering van de meerjarige prijsbijstelling wordt genomen in de periode in aanloop naar de vaststelling van de Miljoenennota. De gevolgen van dit besluit worden verwerkt en toegelicht in de ontwerpbegroting 2014.

50

Klopt het dat de prijsbijstelling bedoeld is om de prijsgevoelige uitgaven op de diverse begrotingen te compenseren voor de prijsontwikkeling, en dat deze compensatie voor inflatie in beginsel elk jaar wordt overgeboekt naar de departementale begrotingen, waaronder die van Defensie? Komt het incidenteel niet toekennen van de prijsbijstellingstranche 2013 neer op een incidentele bezuiniging op Defensie? Zo nee, waarom niet?

Het doel van de jaarlijkse prijsbijstelling is inderdaad een compensatie voor de prijsontwikkeling die in beginsel jaarlijks wordt overgeboekt. Het incidenteel niet toekennen van prijsbijstelling betreft geen incidentele bezuiniging, omdat de toekenning van de prijsbijstelling nooit een

vanzelfsprekendheid is. Het leidt wel tot verdringingseffecten bij Defensie. Prijsverhogingen die zijn opgetreden en die niet worden gecompenseerd binnen de eigen begroting moeten immers worden opgevangen.

51

Welk bedrag loopt Defensie mis door het niet toekennen van de prijsbijstellingstranche 2013?

De prijsbijstelling tranche 2013 is voor Defensie berekend op € 79 miljoen.